

Nr 295.

Av herr **Hammar skjöld m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående pension åt föreståndarinnan för fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala Ida Norrby.*

I proposition nr 207 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att bevilja åt föreståndarinnan för fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala Ida Norrby en årlig pension av 2,400 kronor. I anledning härav få undertecknade anföra följande.

På sätt propositionen utvisar har fröken Norrby under 38 år varit fackskolans föreståndarinna. Det är känt och i propositionen vitsordat, att läroanstalten under hennes ledning undergått en nydaning och en utveckling till en mycket betydande utbildningsanstalt. Fackskolan har också från statsmakternas sida rönt det erkännandet att under en lång följd av år få åtnjuta statsbidrag till sin verksamhet. Om de lyckliga resultaten av utbildningen vid fackskolan vittnar det allmänna erkännande, som kommit därifrån utbildade elever till del under deras praktiska arbete såsom lärarinnor, konsulenter, föreståndare och föreståndarinnor för stora allmänna anstalters ekonomiavdelningar och å flera andra områden. Det är därför ovedersägligt, att ifrågavarande anstalt varit till mycket stort gagn för det allmänna. Detta gagn inskränker sig icke till de omedelbara verkningarna därav, att den utbildat talrika lärjungar, vilka på olika orter och i skilda ställningar utövat en i hög grad nyttig och betydelsefull verksamhet, även i det allmännas tjänst. Det är icke för mycket sagt, att fackskolan kan i sin mån tillgodoräkna sig en ökad uppskattning av det husliga arbetet och en förbättrad levnadsstandard och hygien genom bättre tillvaratagande av livsmedlen. Av särskild vikt för det allmänna har, jämväl ur besparingssynpunkt, varit utbildningen av ledande personal för stora hushåll, såsom militäretablissementer och sjukhus av olika slag.

Att en väsentlig del av förtjänsten tillkommer fröken Norrby, är allmänt känt och har på ett ytterst sällsynt sätt vitsordats därigenom, att Medicinska fakulteten i Uppsala tilldelat henne hedersdoktors värdighet.

Då fråga nu uppstått om att fröken Norrby skulle draga sig tillbaka från föreståndarinnebefattningen, måste den av departementschefen uttalade uppfattningen att staten bör åt fröken Norrby bereda pensionsförmån anses vara fullt berättigad.

Att tillfälle funnits att bereda henne pension från statens pensionsanstalt, kan så mycket mindre äga någon betydelse, som denna möjlighet inträtt så sent, att den retroaktiva avgiften skulle uppgått till ett oöverkomligt belopp.

Beträffande pensionens belopp synes oss emellertid den ståndpunkt, som intagits i propositionen, icke vara tillfredsställande. Statskontoret har åberopat en nära liggande jämförelse med lantbruksskoleföreståndaren Per Rösiö, vilken likaledes genom sin initiativrika verksamhet under en lång följd av år gagnade den allmänna hushållningen utan att innehava anställning i statstjänst. Åberopas kan även, att mycket betydande summor kommit institutionen till godo i följd av fröken Norrbys författarverksamhet. Då statskontoret icke ansett det av skolöverstyrelsen föreslagna beloppet, 2,740 kronor, vara fullt tillfredsställande, gäller detta så mycket mera om det av departementschefen förordade pensionsbeloppet, 2,400 kronor. Statskontoret har med hänsyn till de föreliggande omständigheterna ifrågasatt, efter avdrag av en pension å 740 kronor till vilken fröken Norrby förut förvärvat rätt, ett pensionsbelopp av 3,268 kronor. Enligt vår uppfattning skulle samma pensionsbelopp, som på sin tid tillerkändes Rösiö, eller 5,000 kronor, bättre motsvara skyldigt erkännande och skälig ersättning åt fröken Norrby för hennes långa gagnande verksamhet. Under nuvarande förhållanden anse vi oss dock icke böra ifrågasätta högre pension än den av statskontoret förordade.

På grund av vad sålunda anförts hemställa vi, att riksdagen måtte medgiva,

att föreståndarinnan för fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala Ida Norrby må från och med månaden näst efter den, då hon frånträder sin befattning vid skolan, under sin återstående livstid å allmänna in-
dragningsstaten uppbära en årlig pension av 3,268 kronor.

Stockholm den 22 mars 1933.

Hj. L. Hammarskjöld.

C. P. Wahlmark.

K. G. Westman.

Sam Larsson.